

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Bc. Anna Novotná**, Dějiny a filozofie umění

Název práce: **Veřejný prostor v Českých Budějovicích jako nástroj ideologie**

Oponent práce: **Mgr. Filip Šenk, Ph.D.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Studentka Bc. Anna Novotná se ve své diplomové práci odvážně pokusila zpracovat složité téma pronikání totalitární ideologie do veřejného prostoru, respektive to, jak konkrétně místně a časově usazená ideologie vlády jedné strany působila ve veřejném prostoru Českých Budějovic v době normalizace. Zpracovávané období je zaměřeno především na první půlku 70. let 20. století (1971-76). Jak sama autorka píše, cílem bylo ukázat propagandu v její celistvosti (s. 69).

Práce se opírá o už kvalitně zpracovaný výzkum pro bakalářskou práci (sochy ve veřejném prostoru), ovšem snaží se zachytit i momenty efemérní, které však dotvářely celkové prostředí hmotných uměleckých děl, konkrétně působení událostí ve veřejném prostoru. Velmi dobrá se mi jeví úroveň představení jednotlivých událostí a jevů s řadou historicky ukotvených detailů. Ještě více si však vážím vůle studentky nefragmentovat látku a usilovat o zachycení provázaných vrstev a vazeb jednotlivostí při překračování zavedených kategorií.

Protože se studentka pustila do značně ambiciózního projektu, sama si byla dobře vědoma, nakolik je nutné nakládat obezřetně s pojmy a termíny, které nejsou zcela běžnou výbavou

studentů dějin umění. První části DP jsou proto vymezením pole jednotlivých pojmů, ovšem zde je třeba také upozornit na určitá zjednodušení, kterým by bývalo dobré se vyvarovat.

Veřejný prostor, jak je v práci věcně konstatováno, je v posledních letech opravdu často probírané téma. Proto by bylo dobré využít některé z klíčových myšlenek autorů současné diskuze (např. R. Sennett, J. Habermas), protože pak by třeba zmiňované odkazy na antický veřejný prostor byly nuancované. Zde se spěje k rychlé operativní definici spojené s vykonáváním politických práv, která může v textu posloužit, ovšem současně, konkrétně v odkazech na výstavu *Vive la Commune*, sama autorka cítí limity vlastní definice, kterou náhle musí napínat. Veřejný prostor nelze současně redukovat na čistě politické téma, je třeba jej uvažovat sociálně (trh) i šířeji kulturně (viz zmínění autoři).

Podobně pro práci operativně studentka upravila definici ideologie, byť se snaží dobře ukázat historii pojmu. Ideologie a propaganda jsou však při praktickém užití do značné míry v jejím pojetí zaměnitelné, ačkoli v případě ideologie je nezbytné uchopit ji ve vztahu k realitě, respektive jako výraz souboru hodnot a názorů, kterými je uchopována skutečnost ve prospěch určité skupiny. Práce tak místy (s. 26) naráží na vztahy ideologie-lež-skutečnost, aniž by ho pak jasně dokázala ukázat na příkladech konkrétních událostí, které tvoří jádro práce. Právě v tomto momentu vidím nejslabší část práce: je zvolen velmi dobře moment systematického využívání historických událostí Pařížské komuny v době, kdy byla upevňována totalitní moc komunistické strany v Československu. Co mi tedy chybí, je rozvinutá reflexe vztahu skutečnosti, ideologie a propagandy na úrovni těchto konkrétních příkladů.

Obtíže, které se objevují, vychází místy z nejasného uchopení smyslu, významu a praxe jednotlivých událostí (či rituálů) jako konkrétně u interpretace poezie. Zde se vytváří dojem jakési dvojakosti mezi oficiálním veřejným vyznáváním hodnoty poezie a její praxe spojené na jedné straně s vyprázdněností nutného rituálu, na druhé krytím neoficiální kultury. Práce i v tomto bodu zůstává u většinou pečlivé popisnosti daných kulturních jevů, ovšem není rozvedena kritická úvaha praxe pro zacházení s jazykem a jeho vazbou ke skutečnosti. Zde se naopak dalo velmi dobře zpracovávat rozlišení praxe ideologie a praxe propagandy.

Práce je tak především založena na výzkumu kulturněhistorické povahy s přesahy antropologie, které však nejsou plně využity při interpretaci vybraných událostí. Bylo by sice

možné vést diskuzi i k dalším pojmům a jejich užití v práci, ale nepovažuji to za nutné zde dále rozvádět. Celkově totiž práci hodnotím kladně. Nejvíce si cením způsobu kladení otázek, protože jednoznačně prokazuje tvůrčí myšlení, schopnost a vůli zachytit komplexní situaci dění společnosti. Že jsou odpovědi neúplné, někde nejasné, jinde nedostatečně rozvinuté, beru jako důsledek složitosti úkolu a také jako projev snížené možnosti opřít se o předchozí transdisciplinární výzkum jiných autorů. Doporučuji diplomantce, aby se pokusila v naznačené cestě bádání pokračovat v doktorském studiu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 1.6.2021

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------